

JUDr. ZUZANA STAVROVSKÁ
komisárka pre osoby
so zdravotným postihnutím

SPRÁVA ÚRADU KOMISÁRA PRE OSOBY SO ZDRAVOTNÝM POSTIHNUTÍM

Domov sociálnych služieb a Zariadenie pre seniorov Rača

Adresa zariadenia	DSS a ZpS Rača, Pri vinohradoch 267, 831 06 Bratislava
Zriaďovateľ	Bratislavský samosprávny kraj
Riaditeľ	Mgr. Ján Kmeť, PhD.
Typ zariadenia	Domov sociálnych služieb (DSS), Zariadenie pre seniorov (ZpS)
Kapacita zariadenia	DSS/111, ZpS/98, ŠZ/27
Aktuálny počet klientov	DSS/68, ZpS/86, ŠZ/25
Dátum výkonu monitoringu	30. septembra 2019
Monitoring vykonali	Mgr. Eva Megová, Mgr. Lena Pištová, Michaela Scherhauser
Naša značka	M/037/2019/DSS
Samosprávny kraj	Bratislavský

Úrad komisára pre osoby
so zdravotným postihnutím
Račianska 153
831 54 Bratislava 35

JUDr. Zuzana Stavrovská
komisárka pre osoby so zdravotným postihnutím

Obsah

Domov sociálnych služieb a Zariadenie pre seniorov Rača	1
Monitorovacia činnosť Úradu komisára pre osoby so zdravotným postihnutím.....	4
Monitorovací tím a spôsob hodnotenia.....	5
Metodológia.....	7
Informácie o zariadení sociálnych služieb	8
1. Právo na primeranú životnú úroveň (čl. 28 Dohovoru)	9
Materiálno-technické podmienky	9
1.1 Budova zariadenia.....	9
1.1.1 Bezbariérovosť	10
1.1.2 Bezpečnostné podmienky	11
1.2 Izby klientov	12
1.3 Hygienické podmienky	13
1.4 Stravovanie	14
1.4.1 Oblečenie klientov.....	15
1.5 Súkromie klientov a hygiena	15
1.5.1 Slobodná komunikácia	15
1.5.2 Návštevy.....	15
1.5.3 Voľnosť pohybu klientov a pobyt na čerstvom vzduchu.....	15
1.6 Stimulujúce prostredie	16
1.7 Spoločenský a osobný život.....	17
2. Právo na dosiahnutie najvyššieho možného štandardu fyzického a duševného zdravia (čl. 25 Dohovoru)	18
2.1 Dostupnosť zariadenia	18
2.2 Personálne obsadenie (odbornosť poskytovania soc. služieb).....	18
2.3 Starostlivosť o klientov	19
2.3.1 Individuálne plány klientov	20
2.4 Dostupnosť liekov	20
2.5 Podpora všeobecného a reprodukčného zdravia.....	21
3. Právo na uplatňovanie spôsobilosti na právne úkony, rovnosti pred zákonom, osobnej slobody a osobnej bezpečnosti (čl. 12 a 14 Dohovoru)	22
3.1 Preferencie a želania klientov	22
3.2 Spôsobilosť na právne úkony	22
3.3 Prístup k osobným informáciám.....	23

4. Právo na ochranu pred mučením alebo krutým, neľudským či ponižujúcim zaobchádzaním alebo trestaním a ochrana pred vykorisťovaním, násilím, alebo zneužívaním (čl. 15 a 16 Dohovoru)	24
4.1 Prístup zamestnancov ku klientom	24
4.2 Obmedzovacie prostriedky	24
4.3 Sťažnosti klientov	25
5. Právo na nezávislý spôsob života a na začlenenie sa do spoločnosti (čl. 19 Dohovoru)	26
5.1 Podpora nezávislého života klientov	26
5.1.1 Finančné prostriedky klientov	26
5.2 Prístup k vzdelávaniu a pracovným príležitostiam	27
SUMARIZÁCIA OPATRENÍ pre DSS a ZpS RAČA	30
Termín plnenia ihneď	30
Termín plnenia do 31.12.2020	30

Monitorovacia činnosť Úradu komisára pre osoby so zdravotným postihnutím.

Prijatím zákona č. 176/2015 Z. z. o komisárovi pre deti a o komisárovi pre osoby so zdravotným postihnutím a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, ktorý nadobudol účinnosť 1. septembra 2015, bol v Slovenskej republike vytvorený základ fungovania nezávislej inštitúcie na zabezpečenie verejnej ochrany práv osôb so zdravotným postihnutím v súlade s Parížskymi princípmi prijatými rezolúciou Valného zhromaždenia OSN č. 48/134 z 20. decembra 1993 o Vnútroštátnych inštitúciách na presadzovanie a ochranu ľudských práv. Slovenská republika tak splnila záväzok, ktorý jej vyplýval z Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím (ďalej len „Dohovor“) článku 33 ods. 2 – *Vykonávanie dohovoru na vnútroštátnej úrovni a monitorovanie*. Predmetný článok Dohovoru požaduje od štátu, ktorý je zmluvnou stranou tohto Dohovoru, aby vytvoril nezávislý mechanizmus na presadzovanie, ochranu a monitorovanie vykonávania Dohovoru, ktorý Slovenská republika ratifikovala. Dohovor nadobudol platnosť dňa 25. júna 2010 v súlade s článkom 45 ods. 2 a je publikovaný v Zbierke zákonov pod č. 317/2010 Z. z. Opčný protokol k Dohovoru je v Zbierke zákonov publikovaný pod č. 318/2010 Z. z.

Komisár na základe podnetu alebo z vlastnej iniciatívy posudzuje dodržiavanie a monitoruje práva osôb so zdravotným postihnutím, najmä vykonávaním nezávislého zisťovania plnenia záväzkov vyplývajúcich z medzinárodných zmlúv, ktorými je Slovenská republika viazaná. Cieľom monitoringov vykonávaných osobnými návštevami je identifikovať a súčasne zmapovať, akým spôsobom je zabezpečené dodržiavanie ľudských práv v zariadeniach sociálnych služieb, odhaliť systémové a ľudské nedostatky pri implementácii medzinárodných dohovorov. Nemenej dôležitým cieľom je aj pomocou analýz výsledkov z monitoringov pomôcť zabezpečiť vysokokvalitné služby v zariadeniach sociálnych služieb v budúcnosti.

V kontexte vyššie uvedeného je potrebné vnímať celý proces monitorovania zariadení sociálnych služieb v sociálnom systéme Slovenskej republiky, ktorý sme prednostne zamerali na celoročné pobytové zariadenia sociálnych služieb.

Z realizovaných monitoringov v zariadeniach sociálnych služieb s celoročnou pobytovou formou sme zistili, že mnohí poskytovatelia sociálnych služieb a zamestnanci týchto poskytovateľov sa stále „učia“ rozumieť uplatňovaniu ľudsko-právnej paradigmy, keď sa sociálne služby posúvajú od starostlivosti zameranej na saturovanie základných ľudských potrieb, k tvorbe, podpore a zabezpečeniu kvality života prijímateľov sociálnych služieb. Na druhej strane je dôležité, aby aj samotní klienti ako prijímatelia sociálnych služieb vnímali, že poskytovaná sociálna služba nie je otázkou charity, ani dobrej vôle poskytovateľov, za ktorú majú byť vďační a udržiavaní v nerovnovážnom postavení voči zamestnancom verejného, či neverejného poskytovateľa sociálnej služby. Veď sú to práve klienti, ktorí majú zastávať aktívnu pozíciu v sociálnych službách v súlade s verejným záujmom podpory kvality života prijímateľov sociálnych služieb a konceptu aktívneho občianstva. Za cestu, akým sa tento verejný záujem presadzuje, sa považuje koncept podmienok kvality podľa zákona č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách, prostredníctvom ktorého sa kvalita v sociálnych službách

vysvetľuje, implementuje i vyhodnocuje. Je potrebné nestrácať zo zreteľa, že pre kvalitu sociálnych služieb sú dôležité dve skutočnosti:

- a. zohľadnené a naplnené predstavy, subjektívne požiadavky a potreby klientov a ich rodín;
- b. objektivizované požiadavky na podmienky kvality poskytovanej sociálnej služby stanovené v zákone o sociálnych službách alebo fakultatívne systémami manažérstva kvality.

O kvalite sociálnych služieb sa nedá hovoriť tam, kde sú precízne dodržiavané všetky objektivizované vonkajšie požiadavky na kvalitu služby, ale prijímateľ sociálnej služby je nespokojný, nešťastný a chce by sa vrátil do svojho prirodzeného sociálneho prostredia. A naopak, je problematické hovoriť o kvalite v prípade, že klient je síce subjektívne spokojný, ale nie sú dodržiavané požiadavky determinujúcej dokumentácie, odborných postupov na poskytovanie sociálnych služieb.

Monitorovací tím a spôsob hodnotenia

Monitoring vykonala riaditeľka Úradu komisára pre osoby so zdravotným postihnutím Mgr. Eva Megová a zamestnanci Úradu komisára pre osoby so zdravotným postihnutím Mgr. Lena Pištová a Michaela Scherhauser, dňa 30. septembra 2019.

Návšteva zariadenia bola vykonaná neohlásene, pán riaditeľ bol osobne informovaný o začatí výkonu monitoringu a zamestnanci Úradu komisára pre osoby so zdravotným postihnutím mu odovzdali poverenie k výkonu monitoringu a vyžiadali si potrebnú dokumentáciu.

Zamestnancom Úradu komisára pre osoby so zdravotným postihnutím pri výkone monitoringu prislúchajú oprávnenia a povinnosti v zmysle zákona o komisárovi a zákona č. 552/2003 Z. z. o výkone práce vo verejnom záujme v znení neskorších predpisov.

Monitoring mal formu dotazníkového šetrenia spojeného s rozhovormi s vedením, odbornými zamestnancami a klientmi, ako aj pozorovaním prostredia v zariadeniach sociálnych služieb s celoročnou pobytovou formou a bol štruktúrovaný nasledovným spôsobom:

1. stretnutie s vedením zariadenia sociálnych služieb, oboznámenie sa s dokumentáciou zariadenia, štruktúrou a profiláciou klientov podľa druhu zdravotného postihnutia, veku, mobility, spôsobilosti na právne úkony a agendou opatrovníctva;
2. prehliadka vonkajších a vnútorných priestorov;
3. osobné záležitosti klientov a ťažisko zamerania sociálnych služieb na klienta;
4. poskytovanie stravy;
5. kontakt s rodinou a program vo voľnom čase;
6. zdravotná a ošetrovateľská starostlivosť;
7. oboznámenie vedenia zariadenia sociálnych služieb s prvotnými zisteniami.

Údaje získané z dotazníkového šetrenia vykonaného vo vybraných zariadeniach sociálnych služieb s celoročnou pobytovou formou sú významným podkladom pre:

1. podávanie návrhov a odporúčaní v prípade zistenia, že pri poskytovaní sociálnej služby v zariadení sociálnych služieb došlo k porušeniu alebo k ohrozeniu práv osôb so zdravotným postihnutím;
2. návrhy zmien platnej legislatívy v prípade zistenia, že platnou legislatívou a praxou sú porušované konkrétne články Dohovoru.

Metodológia

Hlavným prostriedkom hodnotenia zariadení je sada nástrojov Svetovej zdravotníckej organizácie QualityRights Tool Kit, založených na hodnotení a zlepšovaní štandardov kvality a ľudských práv v zariadeniach sociálnych služieb. QualityRights Tool Kit je rozdelený do piatich oblastí, ktoré zahŕňajú štandardy a kritériá. Oblasti sú zamerané na články Dohovoru 12 a 14 Rovnosť pred zákonom, Sloboda a osobná bezpečnosť, čl. 15 a 16 Ochrana pred mučením alebo krutým, neľudským či ponižujúcim zaobchádzaním alebo trestaním a Ochrana pred vykorisťovaním, násilím a zneužívaním, čl. 19 Nezávislý spôsob života a začlenenie do spoločnosti, čl. 25 Zdravie a článok 28 Primeraná životná úroveň a sociálna ochrana. Všetky oblasti sa skladajú z jednotlivých štandardov a kritérií. Pri hodnotení postupuje monitorovací tím od detailného ku komplexnému, to znamená, že najprv hodnotia jednotlivé kritériá a potom na základe výsledkov hodnotia štandardy, ktoré sa následne premietajú do hodnotenia celej oblasti.

Oblasť	Štandard
Právo na primeranú životnú úroveň (Článok 28 Dohovoru)	Hodnotí sa technický stav budovy, podmienky pre spánok a dostatok súkromia klientov, hygienické podmienky, stravovanie, právo na slobodnú komunikáciu, či zariadenie má stimulujúce prostredie a hodnotí sa spoločenský a osobný život klientov a ich zapojenie do komunity.
Právo na najvyššiu dosiahnuteľnú úroveň fyzického a duševného zdravia (Článok 25 Dohovoru)	Hodnotí sa dostupnosť zariadenia pre klientov, ktorí potrebujú liečbu a podporu, personálne obsadenie a starostlivosť o klientov, dostupnosť liekov a podpora všeobecného a reprodukčného zdravia klientov.
Právo na uplatnenie spôsobilosti na práve úkony a právo na slobodu a osobnú bezpečnosť. (Čl. 12 a 14 Dohovoru)	Hodnotí sa, či sú preferencie klientov prioritou pri poskytovaní sociálnej služby, postupy a záruky, zahŕňajúce starostlivosť založenú na slobodnom a informovanom súhlase klienta a prístup klientov k osobným informáciám o ich zdraví.
Ochrana pred mučením a iným krutým, neľudským alebo ponižujúcim zaobchádzaním. (Článok 15 a 16 Dohovoru)	Hodnotí sa právo klientov na ochranu pred slovným, duševným, telesným, alebo sexuálnym týraním a pred fyzickým a citovým zanedbávaním, či sú pre riešenie kríz používané alternatívne metódy namiesto používania obmedzovacích prostriedkov, či sú v zariadení používané medicínske postupy výhradne na základe slobodného a informovaného súhlasu klientov, zaistenie ochrany klientov pred mučením, krutým, neľudským a ponižujúcim zachádzaním a pred inými formami zneužívania či týrania.
Právo na nezávislý spôsob života a zapojenie do spoločnosti (Článok 19 Dohovoru)	Hodnotí sa, či sú klienti podporovaní k získaniu miesta a Hodnotí sa, či sú klienti podporovaní v prístupe k miestu, kde môžu žiť a k finančným prostriedkom nevyhnutným pre život v spoločnosti, či majú prístup k vzdelávaniu a pracovným príležitostiam, či je podporované ich právo účasti na politickom a verejnom živote, ako aj dostatočné aktivity klientov v oblasti kultúrnych, náboženských, alebo voľnočasových činností.

Informácie o zariadení sociálnych služieb

Domov sociálnych služieb a zariadenie pre seniorov Rača (ďalej len „zariadenie“) poskytuje sociálne služby v súlade so zákonom č. 448/2008 Z. z. o sociálnych službách a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o sociálnych službách“) a v súlade so Všeobecne záväznými nariadeniami Bratislavského samosprávneho kraja (ďalej len „BSK“) v:

- v domove sociálnych služieb - plnoletej fyzickej osobe s výnimkou fyzických osôb s duševnou zaostalosťou - mentálnou retardáciou a s výnimkou fyzických osôb s poruchami psychiky a správania zapríčinenými užívaním psychoaktívnych látok ak je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej V podľa prílohy č. 3 zákona o sociálnych službách.
- v zariadení pre seniorov – fyzickej osobe, ktorá dovŕšila dôchodkový vek, je mobilná bez použitia kompenzačných pomôcok. Je orientovaná v osobe, priestore a čase, je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej IV. podľa prílohy č. 3 zákona o sociálnych službách.
- špecializovanom zariadení – plnoletej fyzickej osobe, ktorá je odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby a jej stupeň odkázanosti je najmenej V podľa prílohy č. 3 zákona o sociálnych službách a má zdravotné postihnutie, ktorým je Parkinsonova choroba, Alzheimerová choroba, alebo demencia rôzneho typu etiológie.

Zariadenie vzniklo v roku 1993 ako sociálne centrum a od 1.9.2018 poskytuje sociálnu službu v Špecializovanom zariadení.

Sociálna služba sa poskytuje v zariadení:

- Strelková 2, Bratislava (dočasne pre sanáciu uzatvorené)
- Pri vinohradoch 267, Bratislava
- Podbrezovská 28, Bratislava

V roku 2015 sa zariadenie zapojilo do Národného projektu „Podpora deinštitucionalizácie a transformácie systému sociálnych služieb v SR“ a v roku 2018 pokračovalo v príprave na rekonštrukciu a vybudovanie nových priestorov pre klientov.

„Víziou zariadenia je naďalej zlepšovať kvalitu poskytovaných sociálnych služieb a byť otvoreným a vyhľadávaným zariadením pre zaujímavé a podnetné aktivity, príjemný personál a jeho odbornú starostlivosť.“

Za poslanie považujeme uspokojovanie všetkých potrieb prijímateľov sociálnych služieb a individuálny prístup k nim.

Snahou je, aby každý prijímateľ v zariadení našiel domov, kde môže prežiť svoj život dôstojne, v radosť, pokoji, vzájomnej úcte a dôvere.

Prijímatelia sociálnych služieb sú podporovaní v rozvoji svojich schopností, zručností, vedeniu k samostatnosti a pocitu vlastnej užitočnosti.“

1. Právo na primeranú životnú úroveň (čl. 28 Dohovoru) ¹

Materiálno-technické podmienky

1.1 Budova zariadenia

Sociálna služba sa poskytuje v zariadení:

- Strelková 2, Bratislava (dočasne pre sanáciu uzatvorené)
- Pri vinohradoch 267, Bratislava
- Podbrezovská 28, Bratislava

Priestorové podmienky, prístupnosť v zmysle univerzálneho navrhovania, materiálne vybavenie, vybavenosť hygienickými zariadeniami, svetelná a tepelná pohoda zodpovedajú kapacite a druhu poskytovanej sociálnej služby.

Obr. č. 1 Pohľad na budovy zariadenia

---

¹ Osoby so zdravotným postihnutím majú právo na primeranú životnú úroveň, vrátane dostatočnej výživy, oblečenia a ubytovania a na ustavičné zlepšovanie životných podmienok. Uplatňovanie tohto práva sa má zabezpečiť bez diskriminácie ich zdravotného postihnutia. Okrem práva na životnú úroveň majú mať osoby so zdravotným postihnutím právo na sociálnu ochranu a preto je potrebné pre osoby so zdravotným postihnutím:

- a) zabezpečiť rovnaký prístup k službám zásobovania obyvateľstva čistou vodou a prístup k vhodným a cenovo dostupným službám, pomôckam a k iným formám pomoci pre potreby súvisiace so zdravotným postihnutím;
- b) zabezpečiť najmä ženám a dievčatám so zdravotným postihnutím a starším osobám so zdravotným postihnutím, prístup k programom sociálnej ochrany a k programom znižovania chudoby;
- c) zabezpečiť ich rodinám, ktoré žijú v chudobe, prístup k pomoci od štátu s úhradou výdavkov súvisiacich so zdravotným postihnutím vrátane vhodného vzdelávania, poradenstva, finančnej pomoci a odľahčovacích služieb;
- d) zabezpečiť prístup k programom verejnej bytovej výstavby;
- e) zabezpečiť rovnaký prístup k dávkam a programom dôchodkového zabezpečenia.

Na štandardnú údržbu sú v rozpočte zariadenia vyčlenené finančné prostriedky v objeme cca 60 000 Eur. Posledná investícia väčšieho rozsahu bola vykonaná v roku 2017 a v sume 120 352,32 Eur a vykonala obnova stredného plášťa na budove zariadenia (Pri vinohradoch 267). Zriaďovateľ (Bratislavský samosprávny kraj) každoročne vyčleňuje finančné prostriedky na obstaranie kapitálových aktív zameraných na obnovu a údržbu zariadenia. Pre rok 2019 bolo vyčlenených 123 550 Eur (2018 – 181 138,45 Eur, 2017 – 205 290,60 Eur). Posledná investícia väčšieho rozsahu sa vykonala v roku 2018 v objeme 100 759,85 Eur, v rámci ktorej bol obnovený areálový teplovod a boli vybudované dve odovzdávacie stanice v objekte zariadenia. V roku 2017 bolo na projektové práce a investičné projekty deinštitucionalizácie zariadenia preinvestovaných 181 329,60 Eur.

Obr. č. 2 Pohľad na budovy zariadenia

1.1.1 Bezbariérovosť

Klienti žijú v prostredí bezbariérového otvoreného zariadenia, uprostred sídliska v mestskej časti Bratislava - Rača. Zariadenie je obkolesené udržiavanou záhradou, kde je pre klientov k dispozícii posedenie a viaceré oddychové zóny.

Súčasťou zariadenia je aj domov pre seniorov (so stupňom odkázanosti 1), ktoré sa nachádza na okraji objektu (adrese Pri vinohradoch) a pozostáva z dvoch viacposchodových panelových budov. Tu majú seniori k dispozícii samostatné byty. Tieto majú zariadené vlastným nábytkom, dýcha v nich príjemná atmosféra útulného domova.

V prízemných priestoroch sú miestnosti na spoločné aktivity, ktoré pripravujú a vedú sociálne pracovníčky. Nachádza sa tu aj kaderníčka, ktorá sa využíva iba príležitostne. Priestory sú malé, tmavé a pomerne neatraktívne. Aj keď zámer bol pôvodne dobrý, celá budova, schodisko, výťah a chodby pôsobia veľmi neútulne, chladne, neosobne. Budova by potrebovala radikálne rekonštrukcie, opravy a veľké investície, aby zodpovedala požiadavkám súčasnej doby a zákona.

Táto budova nezodpovedá bezbariérovým kritériám, ktoré by boli vhodné pre seniorov (úzke priestory, tmavé chodby).

Obr. č. 3, 4 ,5 Pohľad na chodby zariadenia

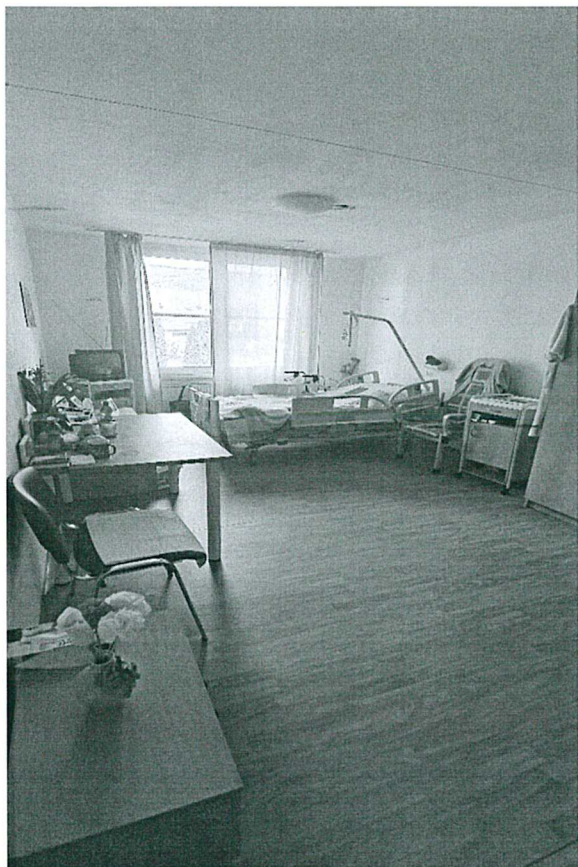
1.1.2 Bezpečnostné podmienky ²

Zariadenie má vypracované *Vyhodnotenie rizík - Identifikácia individuálnych krízových situácií a individuálnych rizikových oblastí sú súčasťou štandardu 2.6*. Klient má vypracovaný rizikový plán, ktorého cieľom je pomenovať riziko pri práci s klientom tak, aby nedošlo k ohrozeniu jeho života, zdravia a k obmedzeniu jeho slobody, či ľudských práv. Úlohou zamestnancov nie je odstraňovanie rizík, ale práca s rizikom, nakoľko má každý klient právo na primerané riziko. Rizikový plán sa skladá z identifikácie rizík, posúdenia vážnosti rizík, návrhov riešenia a vyhodnotenia rizík.

Podľa Smernice č. 38 Domáci poriadok čl. XIII. Dodržiavanie bezpečnostných predpisov, sú klienti povinní riadiť sa všetkými platnými bezpečnostnými predpismi a v prípade mimoriadnych situácií sa musia riadiť pokynmi príslušných orgánov. Klienti sú povinní dodržiavať plán civilnej ochrany a evakuačný plán. V prípade mimoriadnych udalostí je klient povinný riadiť sa pokynmi príslušných zamestnancov zodpovedných za záchranné, lokalizačné a iné opatrenia.

² V súlade s prílohou č. 2 zákona o sociálnych službách, má mať poskytovateľ sociálnej služby vypracované postupy a pravidlá riešenia krízových situácií a systém preventívnych opatrení na predchádzanie vzniku krízových situácií.

1.2 Izby klientov

Obr. č. 6, 7 Izby klientov

Izba pre klienta musí byť dôstojným prostredím poskytujúcim aspoň základnú mieru súkromia. Izby sú vybavené polohovateľnými posteľami, nočnými stolíkmi, stoličkami, stolmi a skriňami, ktoré si klienti môžu uzamykať. Klienti môžu používať vlastné rádio, televízor, knihy, obrázky, fotografie, drobné osobné predmety a iné obľúbené veci.

Výška úhrady za užívanie spoločných priestorov pri pobytovej forme sociálnej služby je vo výške 10 €/mesiac. Klient, ktorému je poskytovaná sociálna služba pobytovou formou, uhrádza za užívanie 1m² podlahovej plochy obytnej miestnosti a príslušenstva 0,20 €/denne. Úhrada za režijné náklady na ubytovanie (vecné plnenia spojené s bývaním) je 0,07 €/deň.

Úhrada za bývanie sa zvyšuje na deň na klienta o:

- 0,30 €, ak podlahovú plochu obytnej miestnosti užíva jeden občan,
- 0,20 €, ak podlahovú plochu obytnej miestnosti užívajú dvaja občania,
- 0,10 €, ak podlahovú plochu obytnej miestnosti užívajú traja občania,
- 0,73 €, ak na jedného občana pripadá viac ako 16 m² podlahovej plochy

Veľkosť podlahovej plochy obytnej miestnosti ktorú klient užíva, sa určí tak, že veľkosť podlahovej plochy obytnej miestnosti sa vydělí počtom klientov, ktorí túto podlahovú plochu obytnej miestnosti užívajú. Ak klient užíva podlahovú plochu obytnej miestnosti, ktorá je

priechodná, veľkosť podlahovej plochy obytnej miestnosti, ktorú klient užíva, sa znižuje o 30%.

Výška úhrady za pomoc pri odkázanosti	
<i>II stupeň odkázanosti</i>	1,06 €
<i>III stupeň odkázanosti</i>	1,16 €
<i>IV stupeň odkázanosti</i>	1,33 €
<i>V stupeň odkázanosti</i>	1,93 €
<i>VI stupeň odkázanosti</i>	2,46 €

Klient môže požiadať zariadenie o dovoz a používanie vlastného nábytku (vzor žiadosti bol predložený).

Obr. č. 8 Izba klientov

1.3 Hygienické podmienky

Hygienické zariadenia pre klientov sú čisté, bezbariérové a v dobrom technickom stave. V izbách ležiacich klientov sú k dispozícii paravány, alebo závesy na vytvorenie intimity pri hygienických úkonoch klientov. Kúpanie je možné pre chodiacich sebestačných klientov kedykoľvek, pre nesebestačných klientov kúpeľ zabezpečujú zamestnanci 1x týždenne podľa rozpisu. V zariadení je dodržiavaná dôstojnosť a súkromie klientov.

Obr. č. 9 Bezbariérová kúpeľňa

1.4 Stravovanie

Stravovanie sa zabezpečuje vo vlastnej stravovacej prevádzke zariadenia podľa zásad zdravej výživy a s prihliadnutím na zdravotný stav klientov. V ubytovacích priestoroch sa jedlo podáva na odporúčanie lekára a to imobilným alebo chorým klientom. Klientom je poskytované celodenné stravovanie (raňajky, desiata, obed, olovrant, večera a druhá večera).

Denný časový harmonogram podávania stravy pre klientov:

Raňajky	08.00 – 08.30 hod.
Desiata	10.00 – 10.30 hod.
Obed	12.00 – 13.00 hod.
Olovrant	15.30 – 16.00 hod.
1. večera	17.30 – 18.00 hod.
2. večera	sa podáva spolu s 1. večerou.

Platba za stravu	Cena za deň
Diabetická/redukčná	4,28 €/deň
Raňajky	0,47 €/deň
Desiata	0,34 €/deň
Obed	1,71 €/deň
Olovrant	0,34 €/deň
Večera	1,16 €/deň
druhá večera	0,26 €/deň
Racionálna/šetriaca strava	3,43 €/deň
Raňajky	0,41 €/deň
Desiata	0,34 €/deň
Obed	1,71 €/deň
Olovrant	0,34 €/deň
Večera	1,16 €/deň

1.4.1 Oblečenie klientov

V čase návštevy monitorovacieho tímu boli klienti oblečení vo vlastnom oblečení, primeranom ročnému obdobiu.

1.5 Súkromie klientov a hygiena

Klienti, ktorí sú samostatní, starajú sa o osobnú hygienu sami, ostatní klienti s pomocou a podporou opatrovateľského personálu. Pomoc pri osobnej hygiene je poskytovaná priebežne počas celého dňa podľa individuálnych potrieb jednotlivých klientov.

1.5.1 Slobodná komunikácia

Klienti majú vytvorené podmienky na zabezpečenie osobného kontaktu, telefonického, elektronického alebo písomného kontaktu s osobou, ktorú si sami určia najmä na účel ochrany svojich práv a právom chránených záujmov, ako aj nadväzovania a udržiavania sociálnych väzieb s rodinou a komunitou a udržiavania partnerských vzťahov.

1.5.2 Návštevy

Klienti môžu prijímať návštevy vo svojej izbe, v spoločenskej miestnosti a v iných spoločných priestoroch zariadenia, v prípade priaznivého počasia využiť posedenie vo vonkajšom areáli. Návštevníci a klienti musia dbať na zachovanie kludu a súkromia spolubývajúcich. Za vhodnú dobu návštev zariadenie považuje čas od 8:30 hod. do 20:00 hod. Vstup cudzích osôb do zariadenia je možný len so súhlasom riaditeľa. Doba nočného pokoja je určená od 22:00 hod. do 6:00 hod.

Návštevníci sú povinní po príchode do zariadenia na prízemí na recepcii nahlásiť meno navštevovanej osoby a zapísať sa do knihy návštev. Na požiadanie klienta riaditeľ zariadenia umožní príležitostné spoločenské posedenie klientov so svojimi návštevami v spoločenských priestoroch, napr. pri oslave životného jubilea, oslavy menín a pod.

1.5.3 Voľnosť pohybu klientov a pobyt na čerstvom vzduchu ³

Súčasťou denných aktivít individuálnej starostlivosti o klientov je aj pravidelný pobyt na čerstvom vzduchu. Klienti zariadenia nemajú stanovené žiadne obmedzenia vo voľnom pohybe ani mimo objektu zariadenia. Doba otvárania a zatvárania budovy je v letných

---

³ S otázkou miery slobody v zariadení sociálnych služieb súvisí tiež bezpečnosť klientov. Klienti majú právo na voľný pohyb a poskytovanie služby v čo najmenej obmedzujúcom prostredí. Poskytovateľ sociálnej služby je povinný vypracovať každému klientovi podľa ustanovenia § 9 zákona o sociálnych službách, individuálny plán, ktorý vychádza z individuálnych potrieb, schopností a cieľov klientov, v ktorom sú jasne definované rizikové faktory a situácie, ktoré by mohli u konkrétného klienta nastať a následne by mali byť vypracované také opatrenia, ktoré by predchádzali rizikovým situáciám a na ich prekonanie alebo riešenie. V týchto plánoch je potrebné, aby bolo uvedené aj to, či môžu klienti zariadenie opustiť sami, alebo len v doprovode zamestnancov. Pri klientoch, ktorí môžu samostatne opustiť zariadenie sa odporúča, aby oznámili svoj odchod a predpokladaný príchod.

mesiacoch (od 21.3. do 21.9.) od 6:00 hod. do 22:00 hod. a v zimných mesiacoch (od 22.9. do 20.3.) od 7:00 hod. do 22:00 hod.

Obr. č. 10 Posedenie na terase

1.6 Stimulujúce prostredie

Priestorové podmienky, prístupnosť v zmysle univerzálneho navrhovania, materiálne vybavenie, vybavenosť hygienickými zariadeniami, svetelná a tepelná pohoda zodpovedajú kapacite a druhu poskytovanej sociálnej služby. Môžeme teda konštatovať, že zariadenie je vybavené, útulné, moderné a bezbariérové s možnosťou individualizácie podľa vkusu a záujmov klienta.

Súčasťou zariadenia je tiež Zariadenie pre seniorov (ďalej ako „ZpS“), ktoré sa nachádza na okraji areálu a pozostáva z dvoch samostatne stojacich viacposchodových panelových budov. V nich majú seniori k dispozícii menšie bytové jednotky vybavené hygienickým príslušenstvom, kuchynským kútom a obývacou izbou. Byty majú seniori zariadené vlastným nábytkom, dýcha v nich príjemná atmosféra útulného domova.

V prízemných priestoroch sú miestnosti na spoločné aktivity, ktoré vedú sociálne pracovníčky, tiež sa tam nachádzajú administratívne priestory pre obslužný personál. V jednej z budov je vybavená kaviarnička, ktoré sa však využíva iba príležitostne. Spoločné priestory celkovo sú malé, tmavé a pomerne neatraktívne. Aj keď zámer pri vybudovaní týchto dvoch budov bol pôvodne dobrý, celá budova, schodisko, výťah a chodby pôsobia veľmi neútulne, chladno a neosobne. Budova by potrebovala radikálnu rekonštrukciu, zásadné opravy a veľkú investíciu, aby zodpovedala požiadavkám súčasnej doby a zákona

1. Opatrenie

Zvážiť presťahovanie klientov (ZpS) do vhodnej budovy, ktorá zodpovedá súčasným požiadavkám na zariadenie pre seniorov.

Termín plnenia: priebežne

1.7 Spoločenský a osobný život ⁴

Spoločenská, kultúrna a záujmová činnosť je zabezpečovaná na základe požiadaviek klientov. Cieľom zmysluplného trávenia voľného času a udržania si duševnej sviežosti a kvality života, umožňuje zariadenie klientom zapojenie sa do spoločných aktivít, tréningu pamäti, kultúrneho vyžitia na podujatiach organizovaných v rámci zariadenia. Na uspokojovanie duchovných potrieb slúži klientom kaplnka priamo v objekte zariadenia.

Obr. č. 11 Kaplnka

⁴ Osoby so zdravotným postihnutím majú mať prístup k informáciám o kultúre, k televíznym programom, filmom, divadlu a iným kultúrnym aktivitám a prístup k miestam určeným na kultúrne predstavenia alebo služby, ako sú divadlá, múzeá, kiná, knižnice a služby cestovného ruchu a v najväčšej možnej miere mali prístup k historickým pamiatkam a k významným miestam národného kultúrneho dedičstva. Ďalej je potrebné umožniť osobám so zdravotným postihnutím rozvíjať a využívať ich tvorivý, umelecký a intelektuálny potenciál nielen na ich vlastný prospech, ale aj na obohatenie celej spoločnosti.

2. Právo na dosiahnutie najvyššieho možného štandardu fyzického a duševného zdravia (čl. 25 Dohovoru) ⁵

2.1 Dostupnosť zariadenia

V tejto oblasti sme nezistili žiadne nedostatky, zariadenie je dostupné pre každého, kto potrebuje starostlivosť a podporu.

2.2 Personálne obsadenie (odbornosť poskytovania soc. služieb)

Zariadenie má 119,75 zamestnancov, z toho odborných 68 zamestnancov. Odbornosť zamestnancov: II. stupeň vysokoškolského vzdelania – odbor sociálna práca, psychológia, liečebný pedagóg, Stredná zdravotná škola – špecializácie zdravotnej sestry, diétna sestra, akreditovaný 250 hod. opatrovateľský kurz.

Zariadenie podporuje prostredníctvom vzdelávania odborného personálu ich kompetencie a zavádza inovatívne formy starostlivosti o zvereného klienta, ktoré vychádzajú z multidisciplinárneho prístupu. Hlavné ciele supervízie sú zadefinované v Pláne supervízie na rok 2019. Ide najmä o zvyšovanie kvality poskytovaných sociálnych služieb – individuálnym plánovaním sociálnej služby – dodržiavanie ľudských práv klientov. Supervízia je realizovaná formou skupinovou (pre manažment zariadenia a zamestnancov jednotlivých úsekov), ako aj individuálnou formou (na požiadanie zamestnancov). Záznam supervíznych stretnutí vedie supervízor.

Naplánované interné vzdelávanie pre zamestnancov: seminár Arjo Humanic – dôstojný presun imobilných klientov, bezpečné a účinné prostredie pre opatrovateľov, bezpečnosť a ochrana

---

⁵ Osoby so zdravotným postihnutím majú právo na dosiahnutie najlepšieho možného zdravia bez diskriminácie na základe zdravotného postihnutia. Majú právo na rovnaký rozsah, kvalitu a štandard bezplatnej alebo cenovo dostupnej zdravotnej starostlivosti a programov a to aj v oblasti zdravotníckych programov zameraných na sexuálne a reprodukčné zdravie a programov v oblasti verejného zdravia určených pre celú populáciu. Osobám so zdravotným postihnutím je potrebné zabezpečiť prístup k zdravotnej starostlivosti vrátane liečebnej rehabilitácie, ktoré zohľadňujú rodový aspekt, najmä osobám so zdravotným postihnutím a) poskytovať rovnaký rozsah, kvalitu a štandard bezplatnej alebo cenovo dostupnej zdravotnej starostlivosti a programov, ktoré sa poskytujú ostatným osobám, a to aj v oblasti zdravotníckych programov zameraných na sexuálne a reprodukčné zdravie a programov v oblasti verejného zdravia určených pre celú populáciu; b) poskytovať zdravotnú starostlivosť, ktorú osoby so zdravotným postihnutím vrátane detí a starších osôb špecificky potrebujú v dôsledku svojho zdravotného postihnutia, a to vrátane včasného zistenia, prípadne intervencie a služby určené na minimalizáciu alebo prevenciu ďalšieho zdravotného postihnutia; c) poskytovať túto zdravotnú starostlivosť čo najbližšie k miestu bydliska danej osoby vrátane vidieckych oblastí; d) vyžadovať od zdravotníckych pracovníkov, aby osobám so zdravotným postihnutím poskytovali starostlivosť v tej istej kvalite ako ostatným osobám, a to aj na základe slobodného a informáciami podloženého súhlasu, okrem iného aj zvyšovaním povedomia o ľudských právach, dôstojnosti, nezávislosti a o potrebách osôb so zdravotným postihnutím prostredníctvom odborného vzdelávania a zverejňovania etických noriem pre verejnú aj súkromnú zdravotnú starostlivosť; e) zakázať diskrimináciu osôb so zdravotným postihnutím pri poskytovaní zdravotného poistenia a životného poistenia, ak toto poistenie povoľuje vnútroštátne právo, a toto poistenie sa musí poskytovať spravodlivým a primeraným spôsobom; f) zamedziť diskriminačné odopretie zdravotnej starostlivosti alebo zdravotníckych služieb alebo jedla a tekutín na základe zdravotného postihnutia.

pri práci a ochrana proti požiaru, prvá pomoc – pracovná zdravotná služba, a iné. Externé školenia pre zamestnancov: Tvorba transformačného plánu – Rada pre poradenstvo v SP Ako, s kým a za čo zabezpečiť kvalitu sociálnych služieb APSS v SR, Aktívne starnutie a medzigeneračná spolupráca, Prevencia nozokomiálnych infekcií a indikácie pre dezinfekciu a používanie rukavíc.

Výmena informácií medzi zamestnancami prebieha: na poradách riaditeľa 1x týždenne s vedúcimi oddelení a úsekov, 1-2x mesačne na poradách sociálnych pracovníkov a sociálnych terapeutov, 1-2x mesačne na poradách úsekových sestier, 1x do týždňa na poradách multidisciplinárneho tímu a na každodenných operatívnych poradách na jednotlivých úsekoch.

Zariadenie má implementovanú *Smernicu č. 54/2018 Etický kódex - Pojednávajúcu o očakávanom správaní sa a konaní zamestnancov voči prijímateľom sociálnych služieb a voči sebe navzájom*. Prijatím etického kódexu zariadenie chce zvýšiť morálny štandard správania sa zamestnancov zariadenia a podporiť tak etický rozvoj organizácie. Je platný pre interných a externých zamestnancov zariadenia a každý zamestnanec svojim podpisom potvrdí, že bol s etickým kódexom oboznámený a že akceptuje zásady, ktoré sú v ňom uvedené. Nedodržanie týchto zásad je posudzované ako porušenie pracovnej disciplíny.

2.3 Starostlivosť o klientov

Profilácia klientov			
Veková štruktúra klientov			
	ŠZ	ZpS	DSS
<i>Do 62 rokov</i>	1	0	34
<i>Nad 62 rokov</i>	24	86	34

Mobilita klientov	
<i>Čiastočne mobilní klienti</i>	83
<i>Imobilní klienti</i>	24

Diagnózy klientov	
<i>Mentálna retardácia – ľahký stupeň</i>	1
<i>Mentálna retardácia – stredný stupeň</i>	4
<i>Kombinované postihnutia</i>	35
<i>Iné – psychiatrické, fyzické, neurologické</i>	90

Dôležitým prvkom v poskytovaní sociálnych služieb je, aby zamestnanci mali o klientoch dostatok relevantných informácií, ktoré sú potrebné pre poskytovanie kvalitnej pomoci a podpory. Zamestnanci rešpektujú a podporujú rozvoj schopností, zručností a vedomostí klienta, zachovanie jeho vlastnej identity, osobnej integrity, alebo osobnej nezávislosti. Každý klient má v rámci programu sociálnej rehabilitácie zadefinované oblasti, v ktorých potrebuje podporu.

2.3.1 Individuálne plány klientov⁶

Určenie postupov a pravidiel na vypracovanie, realizovanie a hodnotenie individuálneho plánu prijímateľa sociálnej služby alebo určenie postupov a pravidiel práce s prijímateľom sociálnej služby je uvedený v štandarde 2.5. Pre každého klienta je vypracovaný program sociálnej rehabilitácie na podporu samostatnosti, nezávislosti a sebestačnosti klienta spolu s nácvikom alebo aktivizovaním schopností, či posilňovaní návykov pri sebaobslužke a pri základných sociálnych aktivitách.

Individuálny plán klienta je štruktúrovaný nasledujúcim spôsobom: môj profil, sociálna anamnéza, zdravotná anamnéza, adaptačný plán (oboznámenie sa s prostredím, nastavenie prvého denného režimu oboznámenie sa s aktivitami), krátkodobý individuálny plán a jeho vyhodnotenie; dlhodobý individuálny plán a jeho vyhodnotenie. Klient je vnímaný ako autonómna osobnosť s individuálnym životným príbehom a individuálnymi potrebami a požiadavkami.

Stretnutie multidisciplinárneho tímu sa uskutočňuje raz do týždňa a zúčastňujú sa na ňom klient, príp. príbuzní klienta, zamestnanci úseku (sociálny terapeut, zdravotná a úseková sestra, sociálny pracovník...), kľúčový pracovník a podľa potreby aj ďalší zamestnanci zariadenia (diétna sestra, fyzioterapeut...).

2.4 Dostupnosť liekov

Zariadenie má dostatok liekov tak, aby pokryli potreby klientov. Lieky sú uložené v skrinke zabezpečenej pred nepovolanými osobami. V zariadení na nástenke je oznam o zabezpečovaní liekov pre klientov.

- Výber obvodného lekára je na klientovom samostatnom rozhodnutí
- Klient má na výber z 3 možností zabezpečenia liekov
  - Zabezpečuje si lieky sám
  - Klient má svojho obvodného lekára – vtedy zdravotná sestra v prítomnosti klienta prepíše do elektronickej objednávky, ktorú odošle k lekárovi. Klient si sám vyberá lieky v lekárni.
  - Klient má obvodného lekára s ktorým spolupracuje zariadenie - vtedy zdravotná sestra v prítomnosti klienta prepíše do elektronickej objednávky, ktorú odošle k lekárovi. Lekár pripraviť lieky a privezie ich do zariadenia. Táto možnosť zabezpečenia liekov a pomôcok je možná len keď má klient zriadený depozitný účet a na ňom potrebné finančné prostriedky.
- Zariadenie odporúča klientom, aby zdravotná sestra v spolupráci s klientom pomohla lieky nadávkovať, aby si overila, či nemohla nastať v dávkovaní chyba.

---

⁶ Podľa ustanovenia § 9 ods. 1 zákona o sociálnych službách je poskytovateľ sociálnej služby povinný plánovať poskytovanie sociálnej služby podľa individuálnych potrieb, schopností a cieľov prijímateľa sociálnej služby, viesť písomné individuálne záznamy o priebehu poskytovania sociálnej služby a hodnotiť priebeh poskytovania sociálnej služby za účasti prijímateľa sociálnej služby (ďalej len „individuálny plán“). Ak je prijímateľ sociálnej služby fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím alebo fyzická osoba odkázaná na pomoc inej fyzickej osoby, súčasťou individuálneho plánu je aj program sociálnej rehabilitácie.

2.5 Podpora všeobecného a reprodukčného zdravia

Praktický lekár ordinuje priamo v zariadení každý pondelok a v prípade zhoršenia zdravotného stavu klienta chodí do zariadenia častejšie. Opatrovateľský proces je ovplyvňovaný ošetrovateľským procesom, preto je každá opatrovateľ/ka informovaná o priebehu ošetrovateľského procesu. Zároveň je oboznámená s dokumentáciou ošetrovateľského procesu prostredníctvom informačných poradí interdisciplinárneho tímu. Opatrovateľka sa zúčastňuje tvorby individuálnych plánov s programom sociálnej rehabilitácie, na ktorom aktívne participuje. Príbuzní klienta sú podľa modelu zapájaní do opatrovateľského procesu. Ošetrovateľská starostlivosť je zaznamenávaná formou ošetrovateľského procesu v elektronickom systéme, aj v osobných kartách klientov.

Počet úmrtí v zariadení:

<i>Počet úmrtí klientov zariadenia</i>	
2016	15
2017	24
2018	30

3. Právo na uplatňovanie spôsobilosti na právne úkony, rovnosti pred zákonom, osobnej slobody a osobnej bezpečnosti (čl. 12 a 14 Dohovoru) ⁷

3.1 Preferencie a želania klientov

Preferencie a želania klientov týkajúce sa formy podpory a starostlivosti sú prioritou pri poskytovaní služieb. Klienti zariadenia sú zapojení do všetkých činností, ktoré sa ich týkajú. Zamestnanci klientov rešpektujú, ponúkajú im právo výberu a vedú ich k zodpovednosti za seba, k seberealizácii a k samostatnosti.

3.2 Spôsobilosť na právne úkony ⁸

V zariadení sa nachádza 11 klientov, ktorí majú obmedzenú spôsobilosť na právne úkony a 5 klienti sú pozbavení v spôsobilosti na právne úkony. Z tohto počtu je 13 klientom opatrovníkom rodina a 3 klientom je za opatrovníka ustanovený Miestny úrad Rača. Zariadenie nie je opatrovníkom žiadnemu klientovi. Odporúčame, aby zariadenie zvyšovalo povedomie klientov a poskytovalo potrebné informácie vo vzťahu k právnym a obsahovým náležitostiam spôsobilosti na právne úkony a to zrozumiteľnou formou.

2. Opatrenie

Vypracovať informačné brožúry v ľahko čitateľnom jazyku obsahujúce informáciu pre klientov o možnosti a postupe vrátenia spôsobilosti na právne úkony.

Termín plnenia: 31.12.2020

---

⁷ Podľa čl. 12 Dohovoru majú osoby so zdravotným postihnutím kedykoľvek právo na uznanie svojej osoby ako subjektu práva a majú spôsobilosť na právne úkony vo všetkých oblastiach života na rovnakom základe s ostatnými. Všetky opatrenia týkajúce sa uplatňovania spôsobilosti na právne úkony musia poskytovať primerané a účinné záruky s cieľom zabrániť zneužitiu v súlade s medzinárodným právom v oblasti ľudských práv, čo zabezpečí, aby opatrenia týkajúce sa uplatňovania spôsobilosti na právne úkony rešpektovali práva, vôľu a preferencie danej osoby, aby zabráňovali konfliktu záujmov a nenáležitému ovplyvňovaniu, aby boli primerané a prispôbivé situácii danej osoby, aby sa uplatňovali čo najkratšie a aby podliehali pravidelnej kontrole zo strany príslušného, nezávislého a nestranného orgánu alebo súdu. Majú rovnaké právo vlastniť alebo dediť majetok, spravovať svoje finančné záležitosti a mať rovnaký prístup k bankovým pôžičkám, hypotékam a iným formám finančného úverovania a zabezpečia, aby neboli svojvoľne zbavené svojho majetku.

Podľa čl. 14 Dohovoru majú osoby so zdravotným postihnutím právo, na rovnakom základe s ostatnými:

a) využívať právo na slobodu a osobnú bezpečnosť;

b) na to, aby neboli nezákonne alebo svojvoľne zbavené slobody, aby každé zbavenie slobody bolo v súlade so zákonom a aby existencia zdravotného postihnutia nebola za nijakých okolností dôvodom na zbavenie slobody. V prípade zbavenia slobody, majú na rovnakom základe s ostatnými nárok na záruky v súlade s medzinárodným právom v oblasti ľudských práv a aby sa s nimi zaobchádzalo v zhode s cieľmi a zásadami Dohovoru vrátane poskytnutia primeraných úprav.

⁸ Právne predpisy, v súlade s článkom 46 a 47 Ústavy SR, ktorá je základným zákonom štátu, zakotvujú také právne inštitúty, ktorými sa dôsledne zabezpečuje prístup k spravodlivosti

a rovnosť pred zákonom osobám so zdravotným postihnutím. Osoby so zdravotným postihnutím majú kedykoľvek právo na uznanie svojej osoby ako subjektu práva a majú spôsobilosť na právne úkony vo všetkých oblastiach života na rovnakom základe s ostatnými.

3.3 Prístup k osobným informáciám⁹

Všetky informácie pre klientov by mali byť dostupné v ľahko čitateľnej forme, teda v zjednodušenej forme textu s použitím piktogramov a obrázkov, ktoré napomáhajú klientom k ľahšiemu pochopeniu textu. Zariadenie má vypracovanú zmluvu o poskytovaní sociálnej služby s piktogramami.

3. Opatrenie

Nad'alej poskytovať klientom informácie v zjednodušenej forme, ktorá bude pre nich ľahko zrozumiteľná. Za týmto účelom dopracovať existujúce smernice a d'alej vydávať smernice týkajúce sa klientov (domový poriadok a ďalšie informácie pre klientov) v ľahko zrozumiteľnom jazyku.

Termín plnenia: existujúce smernice do 31.12.2020, informácie podávať priebežne

---

⁹ Podľa ustanovenia § 9 ods. 9 zákona o sociálnych službách je poskytovateľ sociálnej služby povinný s postupmi, pravidlami a podmienkami spracovanými v súlade s prílohou č. 2 písm. A oboznámiť svojich zamestnancov a prijímateľov sociálnej služby v im zrozumiteľnej forme. Všetky informácie určené pre klientov by mali byť dostupné v ľahko čitateľnej forme, teda v zjednodušenej forme textu s použitím piktogramov a obrázkov, ktoré napomáhajú klientom k ľahšiemu pochopeniu textu. Ide o celý rad informácií, napr. o zmluvy o poskytovaní sociálnych služieb, o spôsobe podávania sťažností, o domácom poriadku a iné. Zároveň je dôležité, aby mali klienti k týmto dokumentom neustály bezproblémový prístup.

4. Právo na ochranu pred mučením alebo krutým, neľudským či ponižujúcim zaobchádzaním alebo trestaním a ochrana pred vykorisťovaním, násilím, alebo zneužívaním (čl. 15 a 16 Dohovoru)¹⁰

4.1 Prístup zamestnancov ku klientom

Klienti vyjadrovali spokojnosť so životom v zariadení a s prístupom zamestnancov, ktorý je podľa nich ľudský a priateľský. Zamestnanci sú vedení k poskytovaniu starostlivosti na profesionálnej úrovni.

Zariadenie má vypracovaný Etický kódex zamestnancov, kde sú spracované etické zásady, ako aj etické pravidlá vo vzťahu ku klientom, k zamestnávateľovi, kolegom a vo vzťahu k povolaniu a odbornosti.

4.2 Obmedzovacie prostriedky

Pri poskytovaní sociálnej služby má zariadenie určené postupy a pravidlá používania prostriedkov netelesného a telesného obmedzenia v jasne definovaných prípadoch nutnosti ich využitia. Zariadenie má vypracovanú Smernicu č. 53 Telesné a netelesné obmedzenia prijímateľov sociálnej služby na zabezpečenie jednotných postupov pri ochrane života, zdravia a dôstojnosti klientov. Smernica vymedzuje použitie prostriedkov telesného a netelesného obmedzenia v prípadoch, keď je priamo ohrozený život, alebo priamo ohrozené zdravie klientov, alebo iných fyzických osôb, a to len na čas nevyhnutne potrebný na odstránenie priameho ohrozenia. Prílohou k smernici je Register obmedzení, záznam o použití telesného a netelesného obmedzenia a oznámenie MPSVaR o použití obmedzenia. Zariadenie predložilo Registri obmedzení v ktorom sa eviduje spôsob, dôvod, dátum a čas trvania obmedzenia, opis okolností, opatrenia na zamedzenie opakovania, meno a podpis lekára

---

¹⁰ Podľa č. 15 Dohovoru nikto nesmie byť vystavený mučeniu ani krutému, neľudskému či ponižujúcemu zaobchádzaniu alebo trestaniu. Predovšetkým nikto nesmie byť bez svojho slobodného súhlasu vystavený lekárske alebo vedeckým pokusom.

Podľa čl. 16 Dohovoru je potrebné prijať všetky príslušné legislatívne, správne, sociálne, vzdelávacie a iné opatrenia na ochranu osôb so zdravotným postihnutím tak doma, ako aj mimo domova, pred všetkými formami vykorisťovania, násillia a zneužívania, a to aj so zreteľom na ich rodový aspekt. Okrem toho je potrebné prijať aj všetky príslušné opatrenia, aby sa zabránilo všetkým formám vykorisťovania, násillia a zneužívania najmä zabezpečením primeranej formy pomoci a podpory osobám so zdravotným postihnutím a pre ich rodiny a opatrovateľov zohľadňujúce ich pohlavie a vek, a to aj poskytovaním informácií a osvety o tom, ako predchádzať prípadom vykorisťovania, násillia a zneužívania a ako ich rozpoznať a nahlasať. Ďalej je potrebné zabezpečiť, aby podporné služby zohľadňovali vek a rod osoby so zdravotným postihnutím a druh zdravotného postihnutia. 3. V záujme toho, aby sa zabránilo výskytu akýchkoľvek foriem vykorisťovania, násillia a zneužívania, je potrebné zabezpečiť, aby nezávislé orgány účinne monitorovali všetky zariadenia a programy, ktoré majú slúžiť osobám so zdravotným postihnutím. 4. Ďalej je potrebné prijať všetky príslušné opatrenia vrátane poskytovania podporných služieb na podpore fyzickej, kognitívnej a psychologickej regenerácie, rehabilitácie a sociálnej reintegrácie osôb so zdravotným postihnutím, ktoré sa stali obeťami akýchkoľvek foriem vykorisťovania, násillia a zneužívania. Táto regenerácia a reintegrácia sa musí uskutočňovať v prostredí, ktoré podporuje zdravie, pohodu, sebaúctu, dôstojnosť a nezávislosť danej osoby a zohľadňuje jej špecifické potreby podmienené rodom a vekom.

špecialistu, meno a podpis zamestnanca zariadenia a popis zranení zúčastnených fyzických osôb.

4.3 Sťažnosti klientov¹¹

Zariadenie má vypracovanú *Smernicu č. 42/2010 na vybavovanie sťažností v podmienkach zariadenia*, ktorá upravuje základné pojmy, zásady, príslušnosť a postup pri prijímaní, evidovaní, vybavovaní a kontrole vybavovania sťažností. Zariadenie vedie centrálnu evidenciu sťažností oddelene od ostatných písomností. Prílohou č. 1 k smernici je záznam z prešetrenej ústnej sťažnosti, prílohou č. 2 záznam o telefonicky podanej sťažnosti, o podanej sťažnosti formou faxu a internetovej správy a prílohou č. 3 je záznam o prešetrení sťažností a zistení skutočností. Podnet možno podať písomne, ústne do záznamu alebo elektronickou poštou. Písomný podnet sa podáva zodpovednej osobe alebo do podateľne zariadenia, ktorá je povinná doručený podnet bezodkladne odovzdať zodpovednej osobe. O výsledku preverenia podnetu spíše zodpovedná osoba písomný záznam, v ktorom zhrnie skutočnosti, ktoré uvádza podávateľ podnetu a zároveň sa vyjadrí ku každej skutočnosti a to z hľadiska preverenia pravdivosti tvrdených skutočností a z hľadiska posúdenia ich právnej relevancie vo vzťahu k možnému naplneniu prvku protiprávnosti.

Sťažnosti, pripomienky a námety môže klient podať písomne do schránky sťažností, ktorá je umiestnená na vrátnici, alebo ústne, písomne, telefonicky zamestnankyni sociálneho úseku, alebo priamo riaditeľovi zariadenia. Je umiestnená vedľa informačnej tabule pre klientov a príbuzných. Každá informačná tabuľa obsahuje informáciu o možnosti podávania sťažností, pripomienok a návrhov ku kvalite poskytovaných sociálnych služieb, pravidiel fungovania Rady klientov a Stravovacej komisie, ako aj informáciu o podávaní podnetov priamo riaditeľovi zariadenia.

4. Opatrenie

Oboznámiť klientov s možnosťou obrátiť sa so svojou sťažnosťou na nezávislý orgán ochrany práv (napr. Úrad komisára pre osoby so zdravotným postihnutím) spolu s uvedením adresy a telefónu orgánov príslušných na vybavovanie sťažností.
Termín plnenia: ihneď

5. Opatrenie

Zverejniť Dohovor o právach osôb so zdravotným postihnutým v ľahko čitateľnom jazyku na prístupnom mieste v zariadení. Zaviest' v zariadení vzdelávanie o ľudských právach pre klientov.
Termín plnenia: ihneď

---

¹¹ Podľa kritéria 9.2 Prílohy č. 2 zákona o sociálnych službách má poskytovateľ sociálnej služby rešpektovať právo klientov na vyjadrenie spokojnosti alebo nespokojnosti s kvalitou poskytovaných a zabezpečovaných sociálnych služieb. Vyjadrenie nespokojnosti so sociálnymi službami prijímateľom sociálnej služby nie je podnetom ani dôvodom na vyvodzovanie dôsledkov, ktoré by prijímateľovi sociálnej služby spôsobili akúkoľvek ujmu.

5. Právo na nezávislý spôsob života a na začlenenie sa do spoločnosti (čl. 19 Dohovoru) ¹²

5.1 Podpora nezávislého života klientov ¹³

Zmyslom poskytovania sociálnych služieb je predovšetkým nahradiť klientom v čo najväčšej možnej miere ich domov, naplňať ich individuálne potreby a pomáhať im, aby boli čo najviac samostatní v každodenných činnostiach. V roku 2018 zariadenie spolupracovalo v rámci programu Elderly s dobrovoľníkmi z Hewlett-Packard Enterprise Slovakia, v spolupráci s nadáciou Pontis. Okrem dlhoročnej spolupráce s firmou Hewlett-Packard zariadenie začalo vyvíjať aktivity na spoluprácu aj s firmou Dell Technologies.

V zariadení funguje aj program dobrovoľníctva, dobrovoľníci navštevujú klientov zariadenia, chodia s nimi na prechádzky, alebo nákupy v rámci širšieho okolia Rače. Dobrovoľníci zo spomínanej firmy (Hewlett-Packard) chodili pravidelne (každú sobotu) do čajovne, ktorá je súčasťou zariadenia, kde sa stretávali a komunikovali s klientmi zariadenia.

Pri zariadení funguje Občianske združenie svätého Jozefa, ako nepolitické, dobrovoľné a záujmové združenie občanov, ktoré rozvíja činnosť na území SR s možnosťou spolupráce so zahraničnými subjektmi. Jeho cieľom je združiť občanov za účelom podpory rozvoja zariadenia, organizovania spoločenských, športových a kultúrnych podujatí a organizovania vzdelávacích aktivít pre zamestnancov a klientov zariadenia. Prostredníctvom občianskeho združenia zariadenie v roku 2018 nakúpilo rehabilitačné kreslá, spolupracovalo s materskou školou na projekte Benjamín a finančne podporilo deň otvorených dverí v zariadení, letný pobyt seniorov v zariadení Betánia Senec, n.o., či divadelné predstavenie.

5.1.1 Finančné prostriedky klientov

Úhradu za poskytované sociálne služby môže zaplatiť klient v hotovosti do pokladne zariadenia, poštovou poukážkou alebo prevodom na účet zariadenia, alebo ak je klientovi

---

¹² Podľa čl. 19 Dohovoru osoby so zdravotným postihnutím majú právo na plné začlenenie a zapojenie sa do spoločnosti. Preto je nevyhnutné zabezpečiť, aby:

- a) osoby so zdravotným postihnutím mali možnosť zvoliť si miesto pobytu, ako aj to, kde a s kým budú žiť na rovnakom základe s ostatnými a aby neboli nútené žiť v určitom konkrétnom prostredí;
- b) osoby so zdravotným postihnutím mali prístup k celému spektru podporných služieb, či už domácich alebo pobytových a ďalších komunitných podporných služieb vrátane osobnej asistencie, ktoré sú nevyhnutné pre nezávislý život v spoločnosti a pre začlenenie sa do nej a ktoré zabráňujú izolácii a segregácii v spoločnosti;
- c) komunitné služby a zariadenia pre širokú verejnosť boli za rovnakých podmienok prístupné osobám so zdravotným postihnutím a aby zohľadňovali ich potreby.

¹³ Jednou z povinností poskytovateľa sociálnej služby uvedených v ustanovení § 7 zákona o sociálnych službách je spolupracovať s rodinou, obcou a komunitou pri utváraní podmienok na návrat prijímateľa sociálnej služby poskytovanej v zariadení s celoročnou pobytovou formou do prirodzeného rodinného prostredia alebo komunitného prostredia s prednostným poskytovaním sociálnej služby terénou formou, ambulantnou formou alebo týždennou pobytovou formou, a to so súhlasom prijímateľa sociálnej služby a pri rešpektovaní jeho osobných cieľov, potrieb, schopností a zdravotného stavu.

zasielaný dôchodok Sociálnou poisťovňou na spoločnú výplatnú listinu, môže zaplatiť úhradu aj odpočítaním úhrady priamo z vyplácaného dôchodku.

Klienti majú určenú výšku úhrady za sociálnu službu s ohľadom na ochranu príjmu. Klientom po zaplatení za sociálnu službu zostáva k dispozícii celý zostatok ich príjmu, najmenej však suma rovnajúca sa 25% životného minima, s touto finančnou čiastkou klienti disponujú podľa vlastného uváženia. Napr. dôchodok príde klientovi na spoločnú výplatnú listinu, z tejto čiastky je zaplatená úhrada za sociálnu službu a zvyšná suma (najmenej 25% sumy životného minima je klientovi vyplácaná buď priamo v hotovosti, alebo prevodom na depozitný účet.

Ak klient nemá dostatok financií na zaplatenie sociálnych služieb, kontaktujú povinnú osobu/príbuzných na dopĺňanie financií za sociálnu službu a uzatvárajú s ňou zmluvu o dopĺňaní na sociálnu službu. V prípade, ak sa nepodarí uzavrieť zmluvu s povinnou osobou, zariadenie požiada zriaďovateľa o vydanie rozhodnutia o povinnosti dopĺňať na sociálnu službu. U klientov, ktorí nemajú priamych príbuzných sa nezaplatená úhrada eviduje ako nedoplatok. V oboch prípadoch zostáva klientovi najmenej 25% sumy životného minima. Zariadenie eviduje dlh klientov k 31.12.2018 v sume 85 597,61 Eur a k 30.9.2019 v sume 82 205,06 Eur.

Zariadenie má vypracovanú smernicu č. 29/2013 o *Úschove cenných vecí a finančných prostriedkov v podmienkach Domova sociálnych služieb a zariadenia pre seniorov Rača*. Cenné veci, vkladné knižky a peňažnú hotovosť si klient môže uložiť do úschovy na základe zmluvy o úschove. Zariadenie vedie evidenciu uzavretých zmlúv o úschove cenných vecí, Register o úschove vkladných knižiek a Register o úschove cenných vecí. Cenné veci prevzaté do úschovy označí zodpovedný zamestnanec zariadenia tak, aby sa vylúčila zámena. Cenné veci klientov, ktorí nemajú spôsobilosť na právne úkony, alebo ktorých spôsobilosť je obmedzená, prevezme zariadenie do úschovy na žiadosť zákonného zástupcu klienta, alebo súdom ustanoveného opatrovníka. Bez ich žiadosti môže zariadenie prevziať veci na úschovu len na nevyhnutný čas, ak hrozí nebezpečenstvo poškodenia, zničenia, alebo straty týchto cenných vecí a bez zbytočného odkladu o tom upovedomí zákonného zástupcu, alebo súdom ustanoveného opatrovníka.

Zariadenie vedie evidenciu cenných vecí prevzatých do úschovy na osobnej karte klienta, v Registri o úschove vkladných knižiek a Registri o úschove cenných vecí. Raz za štvrtrok sa vykonáva inventarizáciu cenných vecí prevzatých do úschovy.

5.2 Prístup k vzdelávaniu a pracovným príležitostiam

Právo osôb so zdravotným postihnutím na prácu zahŕňa právo na možnosť žiť sa slobodne zvolenou prácou alebo prácou prijatou na trhu práce a právo na pracovné prostredie, ktoré je otvorené, začleňujúce a prístupné osobám so zdravotným postihnutím. Zariadenie poskytuje sociálne služby seniorom a osobám v špecializovanom zariadení. Zariadenie pomáha klientom užívať si zaslúžený dôchodok zmysluplnými voľnočasovými aktivitami, či udržiavaním aj získavaním manuálnych zručností podľa preferencie každého klienta.

5.3 Právo na účasť na politickom a verejnom živote ¹⁴

Zariadenie umožňuje klientom zúčastňovať sa volieb. Zariadenie informuje klientov o voľbách a sociálna pracovníčka je súčinná pri vybavovaní voličského preukazu.

5.4 Aktivity klientov ¹⁵

Denné aktivity klientov							
	7:15–7:30	9:00–11:30	9:30–11:00	10:00–11:00	12:30–13:00	13:00–14:00	14:00–16:00
Pondelok	Ranná rozcvička	Úseková aktivizácia Terapeutická miestnosť		Cvičenie 0	Modlenie v kaplnke		Keramická dielňa
Utorok	Ranná rozcvička	Úseková aktivizácia Terapeutická miestnosť	Ergoterapia Arteterapia	Cvičenie 1	Modlenie v kaplnke	Spevokol	Nácvik varenia, prania, šitia
Streda	Ranná rozcvička	Úseková aktivizácia Terapeutická miestnosť	Pamäťová terapia		Modlenie v kaplnke		Skupinové cvičenie
Štvrtok	Ranná rozcvička	Úseková aktivizácia Terapeutická miestnosť	Ergoterapia Upratovanie dvora	Cvičenie 2	Modlenie v kaplnke	Spevokol	Chlapecká dielňa
Piatok	Ranná rozcvička	Úseková aktivizácia Terapeutická miestnosť	Čítanie v knižnici	Cvičenie 3	Modlenie v kaplnke		

Medzi denné aktivity klientov patrí arteterapia, biblioterapia, práca s hlinou, ručné práce, reminiscenčná terapia, tréning pamäti, spevokol Radovanka, zabezpečovanie duchovných potrieb klientov, fašiangová a katarínska zábava pri živej hudbe.

Klienti radi robia rôzne práce v záhrade, alebo chodia výlety a akcie s dobrovoľníkmi zariadenia.

¹⁴ Volebné právo je všeobecne zaručené Ústavou Slovenskej republiky, ako aj Listinou základných práv a slobôd. Dohovor o právach osôb so zdravotným postihnutím v článku 29 ods. a) vyžaduje, aby sa zaistilo, aby sa osoby so zdravotným postihnutím mohli účinne podieľať na politickom a verejnom živote na rovnakom základe s ostatnými, a to priamo, alebo prostredníctvom slobodne zvolených zástupcov vrátane práva a možnosti osôb so zdravotným postihnutím voliť a byť zvolený.

¹⁵ Aktivity každého klienta v priebehu celého dňa by mali vychádzať z jeho individuálnych potrieb a mali by smerovať k zmysluplnému tráveniu času, podpore jeho sebestačnosti a samostatnosti. Zariadenie by malo zabezpečiť každému klientovi možnosť zúčastniť sa týchto činností. Podľa ustanovenia § 7 ods. a) zákona o sociálnych službách je poskytovateľ sociálnej služby povinný prihliadať na individuálne potreby prijímateľa sociálnej služby, b) aktivizovať prijímateľa sociálnej služby podľa jeho schopností a možností.

Obr. č. 8 Miestnosť pre denné aktivity

Zariadenie vydáva vlastný časopis NAŠE NOVINY, ktorý je určený pre klientov a zamestnancov zariadenia. Posledné vydanie časopisu (je uverejnený aj na webovej stránke zariadenia) z apríla 2020 sa venuje duchovnej stránke Veľkonočných sviatkov, ale aj aktuálnej situácii ohľadne koronavírusu COVID-19. V časopise upozorňuje klientov na informácie o tomto víruse, ako sa chrániť, ako si správne umývať ruky, ako nosiť rúšku. Bratislavské dobrovoľnícke centrum a jeho dobrovoľníci ušili pre zamestnancov aj pre klientov zariadenia 200 kusov rúšok.

Obr. č. 9 Spoločenská miestnosť

SUMARIZÁCIA OPATRENÍ pre DSS a ZpS RAČA

Termín plnenia ihneď

Opatrenie	číslo
<i>Oboznámiť klientov s možnosťou obrátiť sa so svojou sťažnosťou na nezávislý orgán ochrany práv (napr. Úrad komisára pre osoby so zdravotným postihnutím) spolu s uvedením adresy a telefónu orgánov príslušných na vybavovanie sťažností.</i>	4
<i>Zverejniť Dohovor o právach osôb so zdravotným postihnutým v ľahko čitateľnom jazyku na prístupnom mieste v zariadení. Zaviesť v zariadení vzdelávanie o ľudských právach pre klientov.</i>	5

Termín plnenia do 31.12.2020

Opatrenie	číslo
<i>Vypracovať informačné brožúry v ľahko čitateľnom jazyku obsahujúce informáciu pre klientov o možnosti a postupe vrátenia spôsobilosti na právne úkony.</i>	2
<i>Naďalej poskytovať klientom informácie v zjednodušenej forme, ktorá bude pre nich ľahko zrozumiteľná. Za týmto účelom dopracovať existujúce smernice a ďalej vydávať smernice týkajúce sa klientov (domový poriadok a ďalšie informácie pre klientov) v ľahko zrozumiteľnom jazyku.</i>	3

Termín plnenia priebežne

Opatrenie	číslo
<i>Zvážiť presťahovanie klientov (ZpS) do vhodnej budovy, ktorá zodpovedá súčasným požiadavkám na zariadenie pre seniorov.</i>	1